45 ، 44

۲۲/فوریه ـــ 93

نیاز و ناز راز یست پنہان
بہ معشوق و عاشق تحیر آن

No. 51
Date
ENCLOSE
OF ART CULTURE & LANGUAGES

کشمیر کے مشہور و معروف صوفی وہاب کھار کا کلام؛

4699

موسوم بہ

وہاب کھارُن طوطہ

حسب فرمائش

غلام محمد نور محمد تاجران کتب مہاراج گنج بازار

(شاخ، مائیسمہ بازار امیرا کدل سرینگر۔ کشمیر

(راقم پیرزادہ محمد شریف)

(نور محمدی پریس سرینگر میں چھپا)

بسم الله الرحمٰن الرحيم

خليفو پيدا ڪري پاڪ ذاتن
گهرزي آهي حضرت آدم سان
خبر نه هئي ڇي باهوشن
ٿي حضرت حوا پيدا ڪئي
حمد پر سخن تان ٿا ڳوشن
اول پيدا ڪري پنهنجو معشوق
نه هئي خبر تو ڪنهن ته هئي ملڪن!
ڳنڍو ٿيس خلعت تولس تاج بر سر
ڪريهو معراج قرار ڏوهي فلڪ
فقيرا ذڪر الله آهي سو پر ان
گهڻي آهي سو زنجير ڪه آهي سو پيران
فقير ٿيس ڳاه آهي سوئي خرقه نالي
نته وار آهي سو ڪيان سليت ڪداين
فقير ٿيس ڳاه آهي سوئي ڪهنو پلاؤ!!
ذڪر الله پران آهي سو پهر ساتن
فقير ٿيس اٿي تامت ڪر نه تڪرار
ڪهيس بهو را نه ڪيٺه پاڳاشن
فقير ٿيس آهي سختي درا و تهما

هسته تحقيق آدم واره ڪرتن
پرسٽش اڪ ڪنهن ڪر بيه ڪعبس
هسته تحقيق آدم واره ڪرتن
ٻنيت ونهه سارئي انسلڪي
هسته تحقيق آدم واره ڪرتن
پنهنجي نوره پهنه ڪوس العشوق
هسته تحقيق آدم واره ڪرتن
سپهرم ڙور يار هتر برابر
هسته تحقيق آدم واره ڪرتن
تمين آهي سو طوطه سوئي آهي سو ڪهته ڪران
هسته تحقيق آدم واره ڪرتن
ڏيئي ٿس جامه آهي اٿيه مولالي
هسته تحقيق آدم واره ڪرتن
ڪهڻي ٿيس ڇيرس سليت آهي سو ٺهراو
هسته تحقيق آدم واره ڪرتن
ڪين ڳرٺه طوطه اٿي ڪٿه اٿي دڪار
هسته تحقيق آدم واره ڪرتن
ٿهيس ٻيٺ پرڙي شاه

مُردہ ہتِس ترکھ فوٹراون
نارہ زالنے شہرس تنہا
پیہ نکراہ بہادر خانس !!
شیر احمدن گرہ ہو ملاقاتاہ
شیر احمد آو ملاقات کرنے
مائے محبت باگری واریاہ!
ہتئ ورہ گوم بازیادہ!
طوطہ تہ پادشاہ قبرہ زاویچھا
سیر بادی یارس یاری!

رزہ گنڈت دارس کھارُن
بوزوفا داری عنقا
لکھون کاغذ شہر ملتانس
بوزوفا داری عنقا
سمہ کھت لگ تم قرآن پرنے
بوزوفا داری عنقا
آو بہادر خانس پیادہ
بوزوفا داری عنقا
بوشی خدایے سنز سپلاری!

وہاب کھارہ پرو اللہ اللہ
بوزوفا داری عنقا

غزل پیر حسین صاحب موضع آرگام ترال متخلص بہ بیدل

دلدارہ تازہ گیسو گنڈتھس نو تارِ گیسو
ہا یاسمین وختن تراوت وطن وتن پیٹھ
ہو ترکس چھو زلفن پیچھ تہ چین ہم بر
دلبر صنوبرہ قد گنڈت سلاح دربر
لاگت سُرمہ نازہ وان کرشمہ باز
جامہ سیاہ گنس پیشش زہم مہ ونتم

دل و دین ہتو تھکر تہس از ہر دو عالم یکسو
پرارن شاہ ترکس گرہ ناشکار آہو
شام و حبش گرفتار تاتار ہم یکسو
خنجر تیر و ترکش وت کمان ابرو
یکجا دو چشم غماز زاگان دلن یکجا و
دیوم امی طریقہ زلفن اندرس سو یارو

پرژہمس مس مس اندر چھاکانہ مجاور راتت | دپوم میان محراب پیش اچھو خال ہندو

بیدلن ناان شیٹ روز ہا و کھس نہ زراہ تہ مہ رو
ونو کھس دو یٹے اتی روز نو کھس نہ زرا نہتہ دیچو

بلہ باغبانن آب ذنو گلن
چمن چمن ادہ تم چھ پھولن!
ذکرہ ہند آب چاہ اندری تلن
وسنس تہ کھسنس شوبی زچھ ہلن
پانپور وچھیت پان زول
بلہ عشقہ واون شور تل ڈلن
ڈونگو نیرت تار ڈونگلن
دلغ دان خال تت منز گول
ابرو کمانہ ہندام کانہ پھلن
بیس پن یم چھوئک اتم کتہ ہلن
اندری ہتو مت ہول
دور بلہ ألن تل کا گلن
آست پریشان وارہ تم ہلن
ڈلیشت لف کنج ام بیدلن

آو بلبلن لول!
آو بلبلن لول!
فکرہ سیت گنڈت قول
لولہ نار شمع ودان تہ گلن
ادہ شوب لگن منز محفلن
ڈلن پتھ بانزہ از قول!
رخ لالہ شوبان منز سنبلن
عرق شبنم برگل چھ ڈلن
فلکن زٹن زول
بمبور ڈلیشت نیر زلن
پھیران چھو آہو منز جنگلن
زلفن چھو دوان دول!!
آو بلبلن لول!
ژہنموت نال کشگوی

گدای پھیران نشہ کالن
آو بلبلن لولن!!

پچھ ناو چھوی ہر شایہ بیناد
بوزو فاداری عنقا

گئی خبرہ ملک ایرانیۂ
بہادر خان تتہ آسو پادشاہ
آسو باغاہ تس حرتخانس
تت منز گو پیدا فقیرہ
ہا فقیرہ بور کیا زہ ژاکھ
گرہ سیرہ توہی کھبو موہ کیاہ
گر فقیرن گردشس حالی
گرنہ پادشاہ سیرس آگاہ
ہا فقیرہ وچلہ مت کر بو
خاصہ پادچا مہ کھیکھناد
گرہ فقیرن پادشاہس تربیت
دراو پران لا الٰہ الا اللہ
سپن پادشاہ محرم حرفس
گئی سیرس شکارس یکجا
وچھو کھ طوطاہ مُو دمت دریابان
روح ایس منز تھاون اک ساتھاہ
پادشاہو یژہ کول چھوم مُو دمت

بوز گن تھاو تمے دہستانہ
بوزو فاداری عنقا
تور وت تو آمس ہیگانس
بوزو فاداری عنقا
گٹو کی چھوک بوز کھوا آکھ
بوزو فاداری عنقا
روح ہیز دراو مرزہ دخالی
بوزو فاداری عنقا
دو دہ ہرہ کی کھاس بر بو
بوزو فاداری عنقا
ہزہ فقیرن بیہ پنن وت
بوزو فاداری عنقا
سوی سیر باوی تم وزیرس
بوزو فاداری عنقا
ہا وزیرہ آسی ہاشو بان
بوزو فاداری عنقا
بوی چھس لوان ہنفر چھو پیو مُو دمت

ونتہ اِرس منز لوکرہ کیاہ
پیہو پادشاہس تِروِن پائس
روح مردان گو سر جُدا
طوطہ مرس منز ژاؤ پادشاہ
دغا بازن کرُس سَئی دغا
آوہ پادشاہ فوجس منز گو
خبردارن چھے اچ خبراہ
دتوتہ حُکماہ تیر انداز ن
طوطہ مارنُس دتو نکھہ فتوی
بوز طوطس ہتی وُن بارہ نم
ونہ ریکان سمکھوس ملنگاہ
لبُو طوطن ہیتن مرشید
گنڈراؤن ساتھاہ ساتھاہ
رُوح مروان دراوسیرس
یلہ ناؤن سیت ہت فوجاہ
سو نہ منی مرنیر گئی مالس
مُردہ ہاتیس منز ژاو وچھو کیاہ
وچھو طوطن وتھیو لارن!!
مُرو امن تہ کرُن تس مرحبا!

بوزو وفاداری عنقا
بورلڈ نے وزیر مروانس
بوزو وفاداری عنقا
پادشاہ مرس منز ژاو وزیراہ
بوزو وفاداری عنقا
مُود وزیر گرہ پیٹھ وس پیو
بوزو وفاداری عنقا
کن بقاو میانن نازن
بوزو وفاداری عنقا
پیٹھ تھز رس نظر باز ژھانڈنم!
بوزو وفاداری عنقا
لدن پنجرس تم دیلہ یادیلہ
بوزو وفاداری عنقا
سُو نہ منی مروچھن منز جنگلس
بوزو وفاداری عنقا
روح مردان گو بہ حالس
بوزو وفاداری عنقا
گُل دِرے منز آسو پراران
بوزو وفاداری عنقا

بیدار گئی ھتھی دپکو شہزادن
یینہ آسو منزدریاوس
بنت کیاسہ آسم یارہ دادے

عرض شاہ بوزتم خدائے
کونی ناسُم نہ نت تار!!
پیدہ گوم لائن ونیائے

یاری کرہ وُن لیمنہ کاٹھ ژہ سوا
ژہ چہوک دانا ژہ چہوک بلبنا!
نہ چہوس ملک نہ چہوس جانوار

پرے بوبے پروالے
ژہ چہوک ملک الجبّار
تھاہ اپور صدرس لائے

زیو کور کیہ لیہو طو طو!!
کونہ کھیوک بیارہ بہارے
آلہ شیرین قند ونابدہ

موتن تی نیو کھو پیرائے
بارت پتھ سوزنار!!
دوہس گرشہنے من ڈھلائے

خبراہ وتم ہیو طو طو!!
دیو آسو ملک آسو!

دَ پتو یور کم آسے؟
کنہ آسو تصرف دار

سیر یس میانس محرم کسو
یوسوی نیدن اسوی ہرشائے

گو پیرس پر ژہنے دلئے
لتس کونہ ونہ ولہ زار

جہازاہ و چھمو منز دریاوس

تمے رُومہ کنے آئے

تت جہازس لوک آسں وارہ
سیریٔس چالِنس محرم تمے گے

بیہ آسو سوداگار
ژُورن لوک بے والے

ژانڈ نمے طوطہ دراو دزتھاہ وُچھنے
رزی یاں کنڈ توہیو شاہزادو
ایریاں تراو توہیو شاہزادُو

ڈلو مُرت آسو نہ نمے شائے
یکی ہُنٛد کرِنس لوار
آخرہ لگو گُونی شائے

آگرہ بچھن آسں یٹ کوہ قافس
تھاہ لا نیٔے سمندرس
تمی ژہنٛہ سیتن پرد طوطس

اَمی ساتہ سیلس درلے
شہزادہ نیون یکبار
پیوو سِت سُوا گِس شائے

سمندرہس یٹ طوطہ لاغر گو!
کینژاہ کھیاو توم ہیو جانوارو
یت برتھہ نظراہ کرنمے طوطن

جانا وار نتہ پار آئے
بوتہ ہا کرہ ہا افطار
چہوی وَدان کتِ کتِ زلِ ئے

بوزت جانوار وُچھن چن توہس
پرواز طوطن کرنہ سیت گو
یرت شہرس آغہ بانی آسس

طوطن ہوشس پیرائے
واتِت پیو درشہار
تس وانت پیوتت شائے

لیلیٰ مجنون نہ ندرے آئے
بت ونن کھٹِت، آسو ہی
ژانڈنی طوطہ دراو نیتانن

سو چھوم لیلہ ہنزہ رائے
جانی دادہ رٹوم غار
جوگیاہ وچھم نہ تت شلئے

خبراہ و نتم ہیو در ویشو!
تورہ دپوہم گُدریوم پانس
پان نو دزہ وہاب کھارو

پتی گیاز ہ زود ام ژہائے
کرہ وُن پروردگار!!
یمہ گے بنہ نچی شلئے

وُنس منز جوگیاہ گمُوت چھُی انوی
توہی وانتُس جانوار
نکہ گرٹھ ہُن تہ پانس گرٹھ کھنوی
طوطن دپونس چھہوسے طوطے
پرزنم خدائن چھہوس وڈہ ونوی
تیتر لو پنہ نو کریا وٹاوٹاو
صاحبن تھاوُم برنہ سُور کھنوی
یلہ وُے آسک آدنُک یار!!
سنہا کال گومی یتہ کُن نوی
طوطن انونے کف دریاو
گُرن آسو صاحبس گاش گو ننوی

لس نو کینسہ ہندو نوی آو
تم دپو صاحبن لدُنم شکار
لس نو کینسہ ہندو نوی آو
کتھ چھہوس گران چانہ خو تہ
لس نو کینسہ ہندو نوی آو
خبر چھا مبانی دستہ گیاسنہ آو
لس نو کینسہ ہندو نوی آو
چشمن گاش ہویم یکبار
لس نو کینسہ ہندو نوی آو
چشمن متہ ہولش گرت ٹھہراو
لس نو کینسہ ہندو نوی آو

شکس سن دوہ تس گئے اداہ
قیمچہ تو براہ پئون پیرانوی
کوٹھن پیدا گوس رفتلہ
رمہ رمہ یار گژھ منہ وانوی
گریکھ بلیہ لای چہ بدارن
گرس نو گرگژھ روزانوی
نوکرن آغس کرنے سلام
یامت بوہمے گرس کھسنوی!
انعامہ دتونس مہرہ ساساہ
ذاتچ تونس گنڈان چھاونوی
طویلہ اندرہ گرہیت دراو
کھہ رت پانوان ہتو کھہ سمکھنوی
دپونس پادشاہس فریاد لار
گرن آسو خدایس زور کونوی
عدل کرپاشاہن رای پھیرلس
تام دراو پاشہزادہ گرہ بنوی
طوطس گو تام شکل آدم

چیر بدارس آغہ سند آونا داہ
لتس نو کینسہ ہند ونوی آو
قدم تم تو لنے گو بیدار!
لتس نو کینسہ ہند ونوی آو
پیادہ سوزلس سوداگارن
لتس نو کینسہ ہند ونوی آو
طلب تھاو معطل تو ہمے انعام
لتس نوح کینسہ ہند ونوی آو
خاصہ تنہ ولونس طلاساہ
لتس نوح کینسہ ہند ونوی آو
رسہ رسہ باغس کن ہناہ ژاو
لتس نوح کینسہ ہند ونوی آو
رٹتھ گرہی نیاون سوداگار
لتس نوح کینسہ ہند ونوی آو
سوداگارس پھالس دژ ہس
لتس نوح کینسہ ہند ونوی آو
وردا آسو گران وارہ بوزتم

وستہ دہا یو رنو کینسہ روزنوی
لتس نو کینسہ ہند ونوی آو!

چهوسئے پو منزم پور
طوطس کرڑک اقرار

نتہ کیا زہ بیمرہا پور
وتان چھوی ہاب کھار

جمعاسات نامہ سوںؑ
یتہ انتی گڑھوانونؑ

طوطہ آوپنن شہارہ لولو
طوطن سلام کر بعد دیگرن
پیدہ گگے تم مدعا دارہ لولو
کنہہ آس یِید تہ کنہہ سادہ
کنہہ دیان لاکوس تلوارہ لولو
طوطن دپونک منتہ یار توم!
نازنین خوش رفتارہ لولو
ناو چھوس نیار وی ہیبر زل
گرہ چھوس سنگین شہارہ لولو
زلفن پی چھوی شانہ والان
ہیتہ تنے ٹِلت کافورہ لولو!!
وُٹھ چھیس رژہ فل کنھ شیرین
ہونجہ ٹھچ ونلہ مختہ ہارہ لولو
چشمہ جادو چھیس پُر فریب
ڈکہ ٹکہ ہنگہ طومارہ لولو!!
سُونہ کانٹھ مالن چھی چھنہ زیبان

آه غنس دراو وفادارہ لولو
خنبر کنہہ سارن اہل کارن
آه غنس دراو وفادارہ لولو
کنہہ آس شراک ہت استادہ
آه غنس دراو وفادارہ لولو
خدای ہا لو ٹھیوم ڈنڈہ منگتم!
آه غنس دراو وفادارہ لولو
بتھ کالہ ابرس تل وُزہ مل
آه غنس دراو وفادارہ لولو
جانا وارن تنہ لاوان
آه غنس دراو وفادارہ لولو
روی چھوس آئینہ حلقہ نازنین
آه غنس دراو وفادارہ لولو
یمنی ٹھ اچھر وال زیبا!!
آه غنس دراو وفادارہ لولو
زین پوش نن چھیس نار پتنان

رنج وزل نن تلواره لولو!!
اَتّه کهور رژه فل کیاه زبیان
درطلب کران شیکاره لولو
بوزت پادشاه کو بیهوش
خوابه منزه کو بیداره لولو
طوطو ننهو گنهه پاٹهه وا توا
زل کرس سپید سواره لولو
طوطو کونی پاٹهه وا تناوتم
اده هوگنڈه مختهاره لولو
عشقنه زوره بیت دراو لاران
واتوی سنگین شهاره لولو
تورک پادشاه گل گنڈت دراو
خزانه بخشس دیاره لولو
زیبا خورست گره گن دراو
لوزان وهاب گهاره لولو

آه غنس دراو وفاداره لولو
ناتزتس پادن کیاه شوبان
آه غنس دراو وفاداره لولو
دشمنوزان تس داروی بیهوش
آه غنس دراو وفاداره لولو
ننهه شهرس تیته گرسنبره
آه غنس دراو وفاداره لولو
اده هوژله نم فکره نته غم
آه غنس دراو وفاداره لولو
کوهوپٹهه آبه منزه آسو ژلان
آه غنس دراو وفاداره لولو
سمندرزوس پیٹهه گرگ کهراو
آه غنس دراو وفاداره لولو
سمندرزوس ہیٹهه گرگ کهراو
آه غنس دراو وفاداره لولو

بیدار گرهنتو هیلو شهزادو دیتو یور کتو آسئے!!

یوسوی دیدان سوکی هرشائے
نس کونه ونه وله زار!

نفیس آئی سختی دراو نھا!
کرت فکر اِہ کرہ وانو دم صبحن
کنہ مے طوطہ ہت دراو در بازار
کوٹہ والن فنو وزیرس ہارہ کیچی شاہن
سٹھاہ شتاق پادشہ طوطس کو
سید معلوم تی اہل کارن
گنڈوک تنہ بیر خصت کرک دربار
تلہ کنہ بازیاوہ کتھوکن دستور وکن
تلخ کو بادشاہ تم منگہ ناؤن
پادشاہا باعث کریم جانوارن
اَمِس ہیو طوطہ کیتاہ بیدہ کرُوک
تمتے مختہ ہر ان آسی کتھن
پادشاہ دراو سیرس دریابان
تتوی قاصد وانو س منزل وان
پادشاہن طوطہ ژانوک منز حرم خانس
بے تقصیر ذبہ کتھوی ڈیڈ وانن
پھیرت پادشاہ بر ژھنہ دلالس
بیہ فتنہ بتیار کر حرم خانن
کش کڈوی خنجرس تم پادشاہن

ہیمنار بس ٹھ بٹ برُنے شاہ
ہسنہ تحقیق آدم وارہ کرتن
دیاہ روزن پیدہ کوس خریدار
ہسنہ تحقیق آدم وارہ کرتن
دوئم نوشیروان پیادہ زن کو
ہسنہ تحقیق آدم وارہ کرتن
ملا کاہ زن چھو آمت از کردگار
ہسنہ تحقیق آدم وارہ کرتن
بدعت کیاہ کو تمی وَ نہ ناوُن
ہسنہ تحقیق آدم وارہ کرتن
بجھے ژی برُونٹھہ کن حاضر کروک
ہسنہ تحقیق آدم وارہ کرتن
شکارن کستور نافہ چھو ژیاندان
ہسنہ تحقیق آدم وارہ کرتن
تتی تس نشراک لایک ناتوانس
ہسنہ تحقیق آدم وارہ کرتن
دیوتس غم نو کنہہ چھو طوطس
ہسنہ تحقیق آدم وارہ کرتن
لائین تس خورہ بیہ نی تمی ساتن

وٽاهہ رُوزت لڳوڏنے سبت ميرن
خونہ وا واهہ مٺہ هو ڪرڪ طوطس
اتو تامت ڦن دليلاهہ وتہ ويا بن

هسنہ تحقيق آدم وارہ ڪرتن
ڊپونڪ نده نٿاو توملم اڪس وهس
هسنہ تحقيق آدم وارہ ڪرتن

يارب عرض ميانو
قبول ڪرهو نٿاونو

پروردگارے
ڇهوم وعدا ڪوي دوه
از روزتم راضي!
طوطہ چهوي ونان زاري
سفر ڪڏنے دراو
در شهر بديس ژاو
پادشاه ڪو راه چان
امي خوره ڪرتڪرار
در طاق شيرلنس جاي
طوطہ بليہ در طاق بيوٺهہ
طوطن ڪرہ درخواست
طوطہ ڪينژاه ڪهياو
طوطن انہ لئے ڈال
موڪليہ خضر نال

از ڪرنہ ميانو چارے
هارس ڪومہ پوه
ڇهم تيتي جانبازي
ڪاڪستم مہ لاچاري
طوطن پت ڪروي واو
رستم تس آسو ناو
جانوارن ڪنبران
ويرہ جهو جانا وار
نادس سو زلس داي
ڪلاماه ڪرلئے زيوٺه
ڪياه ڪهمہ حق الناس
تامت ژهانڈني دراو
خضر بالاه نال
طوطن تي وتہ نڪهہ تال

يتنو ونہ ڪاستم ڪرانو
ڪيا تام ڇهوم ڈڪہ لانو
از ڇهم ديان مارون
فضلاً ڇهوي ڪار چون
آخر ڇهو ڪره ڪرهون
شهزاده ڇهوم نندبون
طوطن هتوس باوون
از تام ڪونہ زانون
ڊپونڪ يورانتوڦن
ڇهل ڪونہ ڪهيون اسوئن
ڪينژاه ڪهيتو ميون
ڪوملہ مليڻہ سون
امہ خوره هتو باڪران
پرمينزه رنگتو ميون

پرانی اصلی موسیقی مکمل بزبان فارسی و پنجابی و کشمیری

اس کتاب میں چھ سو سال کے گانے جو کشمیر میں عہد بڈشاہی سے اسوقت تک گویّے اور قوال علم موسیقی کی رو سے گاتے چلے آئے ہیں جنکی تقسیم ماہران علم موسیقی نے بلحاظ وقت و تاثیر مندرجہ ذیل چون راگ اور راگنیوں میں کر دی ہے ہر ایک راگ کے سُر و اور اسکے گانے کا وقت گانے کے بول۔ انترہ بیت وغیرہ کی سُم اور تال بھی علیحدہ مقرر کر دی گئی ہے۔ چنانچہ دو تالہ سہ تالہ نیم ثقیل نیمدور جھپ۔ دو روبہ چپانداز وغیرہ غرضیکہ تمام ایرانی افغانی ہندوستانی شعرا کا عموماً اور کشمیر کے قدیم شعرا کے کلام کا نچوڑ خصوصاً اس کتاب میں جمع کیا گیا ہے۔ اگرچہ علم موسیقی کی یہ نادر تصنیف غیر مطبوع ہونیکے باعث نہ صرف نایاب تھی بلکہ اسکا نقل کرنا بھی دشوار تھا۔ لیکن ہم نے بڑی محنت اور زر کثیر صرف کرکے اس نادر تصنیف کو دیکھا ہر ایک راگ کے سُم و تال و وزن و تاثیر اور وقت کی تفصیل کو ہر حصہ میں الگ طبع کر دیا ہے۔ کتاب دیکھنے سے تعلق رکھتی ہے پہلے آپ مکمل کتاب یا کسی ایک حصّے کو دیکھئے پھر خریداری کا فیصلہ کیجئے۔ قیمت فی حصّہ ۲ر

چارگاہ	رامکلی	بہباس	بھیروی	دیوکندہار	بلاول	عراق
نوروز صبا	توڑی	جھنجوٹی	حسینی	سندھوری	اساوری	جیجوئنتی
لاچاری	نوا	سارنگ	تلنگ	عشیران	نوروز عجم	شہناز
نوروز عرب	پہلوی	بہار	لالت	دھناسری	غزال	بجنگلا
ارسی	سیری	پوربی	گوری	سہ گاہ	کوہی	گبری
نٹ کلیان	کلیان	پنجگاہ	راست فارسی	راست کشمیری	ملار	نیریز
دیوگری	اُدانہ	بہاگرہ	بہاگ	کانڑا	دوگاہ	کھماچ
بیات	راہوی		غلام محمد نور محمد تاجران کتب		سورت	سوہانی
پیرج	فقط		مہاراج رنبیر گنج بازار سرینگر کشمیر		کل ۴۵ مقامات ہیں	

ہر قسم کی سستی و بارعایت کتابیں ہم سے خرید فرماویں

ملنے کا پتہ

غلام محمد نور محمد تاجران کتب کشمیر

مہاراج گنج بازار سرینگر۔ (شاخ) مائسمہ بازار امیرا کدل سرینگر کشمیر

مالکان۔ کوہ نور پرنٹنگ پریس۔ امیرا کدل سرینگر کشمیر

(نور محمد قدری پریس سرینگر)

(کتبہ: پیرزادہ محمد شریف حلیناری)

8 2
3 7
4.5